

Norsk Ungdoms Brass
Band spældi hornónleik á
hægsta stigi.

Eisini Heðin M. Klein,
formaður i Norrøna fe-
lagnum, helt røðu.
Hann segði:

Kære nordiske venner.
Gott fundarfólk.

Noget af det første jeg
mener at mindes — måske
har jeg bare fået det for-
talt — er at bedstefar sid-
der på tørvekassen. Jeg
vender ansigtet imod hans
og står på benene taktvis
og synger fra et kvad:

Eg var mær á Eiriks
knørri,
havið reykt sum fonn.
Vart tú har, so kvíði eg
tú styttest eina sponn.

(Og så omkvædet):

Her er gott at dansa ...

Formålet med denne
øvelse var at lære barnet
trinene i den færøske
dans. Man kan sige, at
dette var en slags musik-
pædagogisk — eller i hvert
fald rytisk — øvelse, ind-
lært efter moderne prin-
cipper, den direkte metode
— en slags work-shop,
som det vist hedder nu-
tildags.

Den færøske musik-
tradition bestod
oprindelig af kvad, børne-
remser og salmer. Stemmen
var menneskets eneste
instrument, og traditionen
blev leveret fra den ene
generation til den næste
ved at lytte og ved at del-
tage. Jeg må skynde mig
at tilføje, at det rene
musikalske udtryk kom i
anden række. Ordene,
handlingen var det
væsentlige, og det melodi-
øse udsagn blev tillempet
handlingens indhold, hver
fugl sang med sit næb.
Derved opstod en sær-
egen disharmoni — men
den har som bekendt også

sin lydmæssige berettig-
else, hvilket mange af de
moderne komponister
ihærdigt søger at påminde
os om. På Færøerne har vi
et mundheld som siger at
det, som tyvene ikke
lægger sin hånd på,
kommer tilbage.

Musikpædagogik i
gængse forstand prakti-
seredes ikke på Færøerne
før end langt senere, for
godt 100 år siden. Det hele
begyndte, da en born-
holmsk bager ved navn
Hansen bosatte sig her i
Tórshavn. William Heine-
sen har ofte og tit be-
skrevet de musikalske
miljø han afstedkom.
»Bager Hansens lille hus«,
skrivar W.H., »tonede
dagen lang, snart af gjald-
ene horn, snart af milde
fløjter og dybe klarinetter,
men oftest dog af violiner
og andre strygeinstru-
menter. Bager Hansen var
musiklærer og kunne, så
underligt det end lyder,
lære unge mænd at spille
på alle kendte instrumen-
ter. Jeg ved ikke om hans
lige findes nogen steder i
verden.... Megen velsign-
else bragte Bager Hansen
ind i vor tórshavnske
verden med sin musik.
Han er da heller ikke
glemt endnu og sent vil
han blive det«.

Siden Bager Hansens
dage har den instrumen-
tale undervisning haft
skiftende og ikke alt for
gode omstændigheder, for
at sige det ganske mildt.
Det vil jeg ikke sige noget
om, men bare udtale, at de
seneste års markante
fremskridt på den instru-
mentale musiks under-
visningsområde skaber
store forventninger for
fremtiden.

Nordisk samarbejde på
kulturområdet er jo
temmelig gammelt, meget
ældre end Nordisk Råd.

Siden Rådets stiftelse for
godt 30 år siden har sam-
arbejdet på kultursiden
været førende. Især efter
at kulturaftalen trådte i
kraft i begyndelsen af 70-
tallet, fik kultursam-
arbejdet et vitalt opsving
med friske idéer og nye til-
tag. Jeg har noteret mig,
at Nordisk Musikpæda-
gogisk Unions første kon-
gres så dagens lys netop i
denne periode. Men her i
de seneste år er der lige-
som sket noget af en ud-
mattelse i samarbejdet,
desværre også på kultur-
området. Det er nok bag-
grunden for, at et nordisk
embedsmandsudvalg net-
op nu udarbejder et for-
slag til en ny handlings-
plan på kulturområdet.
Det er landsstyrets pligt
at følge godt med i denne
udvikling.

Ifølge den justerede
Helsingfors-aftale har
landsstyrets medlemmer
og embedsmænd ret til at
møde på henholdsvis
ministermoderne og em-
bedsmandsmøderne.
Disse muligheder bør ud-

nyttes i voksende grad,
ikke mindst på kultur-
området. Men forudsæt-
ningen for at dette skal give
den ønskede effekt er
selvfølgelig, at den
centrale administration på
Færøerne udbygges således,
at man kan tilgodesee
det nordiske samarbejde
på en rimelig måde.

Det er min faste over-

bevisning, at dette bør
ske. Vi har, ikke mindst på
almenkulturens område,
noget at give Norden, og
meget, som vi bør tage
imod fra de øvrige nord-
iske lande. Det er på tide
at vi også i denne hen-
seelse kommer op i de
voksne rækker.

Med disse ord erklærer
jeg på Føroya landsstýris

vegne, at Nordisk Musik-
pædagogisk Unions kon-
gres 1987, den 15. ialt og
den 1. på Færøerne, er
åbnet. Lykke til ønsker
jeg musikere, arrangører
og lyttere med dette store
nordiske arrangement.

27.06.87

Heðin M. Klein

»Det känns härligt efter ett tag«

So søgdu tveir av skeið-
luttakarunum, tá teir
høvdu dansað leygar-
kvöldið. Annar teirra
hevði roynt tað fyrr á
onkrum skeiði i Svøríki —
men tá dansaðu teir bara 5
minuttir eftir eini plátu, so
tað var ikki heilt tað sama.
— Tú mást dansa eina
góða løtu fyri at koma
»inn i tað«, halda teir.

— Bert spell, at vit ikki
kenna gongdina í kvæð-
unum, tí tað er jú tað
týðningarmiklasta í
dansinum. Nú høvdu vit
ikkí rættiliga »føling« við
tí, siga teir.

Men hetta var leygar-
kvöldið. Nú hevur so
Herluf Berthelsen greitt
fólki gjølla frá dansinum
og ymsum dansispølum.

Stytta sær stundir við

Dansispøl? spyr onkur.

Helst fleiri. Er føroyskur
dansur ikki bert føroyskur
dansur?

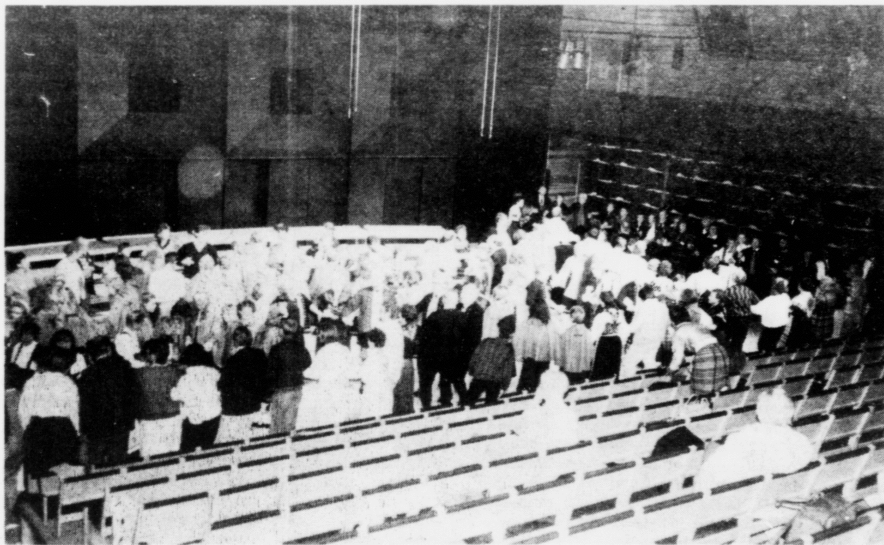
Nei. Ymsir »variantar«
eru. Riða Ediling er helst
tann kendasti. Men eru
hesi spøl so eins gomul og
upprunalig sum sjálvur
dansurin?

Nei, helst ikki, vilja
limir i Havnar Dansifelag
vera við. Men t.d. nevnr
Nólsoyar Páll tey i
Fruntatátinum. Spølini
vóru vanliga ikki so høgt i
metum — mest til at
stytta sær stundir við, t.d.
fram ímóti morgni, tá
mesta fólkið var farið til
hús. Tey vórðu ongantið
brúkt um høgtíðirnar.

Tey ymsu dansifelögin
hava tikið upp henda
táttin, og hvørt dansifelag
hevur sitt »repertoar«.

Hesum fer Herluf
Berthelsen at greiða nærri
frá seinni.

Heri

Havnar Dansifelag ríður
Ediling.